09/07/2019

Верни народ Српске цркве заједно са својим Митрополитом широм Црне Горе обновио светиње (ФОТО)

Крајем деведесетих, екипа “Вечерњих новости” обилазила је манастире Митрополије црногорско-приморске, а недавно је екипа прошла истим путем. Шта се у међувремену променило у светилиштима Михољска превлака, Подмаине, Стањевићи, Врањина и Бешка – а изградило се много, забележио је својим објективом фото-репортер Вечерњих Новости Зоран Јовановић Мачак. Откако је митрополит црногорско-приморски Амфилохије пре готово три деценије дошао у Црну Гору, обновљено је око 600 православних светиња. Саграђени су грандиозни Саборни храм Христовог Васкрсења у Подгорици, Црква Светог Јована Владимира у Бару, а преко обнове духовног живота, оживели су чак и они манастири који су страдали од Турака или су били разрушени у време комунизма. Црна Гора је деведесетих спала на десетак парохијских свештеника, а данас нема села које нема свог пароха. Црквена обнова траје и данас.

Бока је митрополиту много важна, нарочито Михољска превлака, коју је још Свети Сава установио за седиште Зетске епархије. Обнова овог храма је

лични завет митрополита, а велику буру у јавности недавно је подигла најава рушења крстионице у Михољској превлаци.

– После двадесетак година, стање грађевина је драстично другачије. Манастир Стањевићи – који је био камен на камену и на коме је једино стајала зарђала табла с натписом "Под заштитом државе" – данас блиста у пуном сјају, потпуно обновљен – каже Јовановић.

– У Подмаинама, на месту где је стајала камп-кућица у којој су спавали отац Сава, Захарије, Агатон и Бенедикт, који су обнављали манастир, данас је прелепи каскадни амфитеатар у манастирском комплексу којим доминира Црква Успења Пресвете Богородице. На Михољској превлаци храм још није обновљен, јер црногорске власти то не дозвољавају, али се зато братство умножило.

На ова путовања, захваљујући јеромонаху Илариону Ђурици, Јовановић је ишао са Предрагом Савићем, који је деведесетих написао серију текстова о несталим светињама у Црној Гори и објавио их у "Вечерњим новостима", у којима је радио, као и у неколико својих књига. Данас се бави адвокатуром.
Били смо сведоци обележавања 780 година светосавља у Црној Гори, јула 1990, када је Острво цвећа било премало да прими вернике који су дошли да поздраве тадашњег патријарха Павла, митрополита Амфилохија и друге високе црквене великодостојнике – сећа се Јовановић. – Такође је био присутан тадашњи црногорски премијер Филип Вујановић, са више чланова своје владе.

Јовановић, Савић и редакцијски возач Звонко Митић, Подостров (Подмаине) су први пут посетили у зиму 1996. године, за време јаке олује која је претила да однесе камп-приколицу у којој су готово пуне две године, у свега неколико квадрата, становали старац Сава и монаси и искушеници Бенедикт, Агатон и Захарије. Њих четворица су ту, у почетку без струје и воде, у невероватно тешким условима, после 135 година паузе, започели свакодневна богослужења. Пре него што су добили поменуту камп-приколицу живели су у Подмаини у земуници. Непоновљив утисак на Савића оставио је монах Сава, који је већ имао два подвига када је стигао на рушевине манастира Подостров – један у свом родном краљевачком крају, а други у Дуљеву код Светог Стефана. И у Подостроту, код Будве, започео је градњу, али сустигле су га године и болест.
– Из болесничке постеље затражио је од црногорско-приморског митрополита Амфилохија благослов пред смрт и највише монашко признање – велику схимну (анђеоско лице) – каже Савић. – А кад је митрополит то одбио, уз

напомену да Сава мора да обнови и манастир Подострог, догодило се чудо. Старац је устао из постеље и дрхтавим рукама почео да премеће камење двоструко теже од њега и издаје заповести братству. Ова анегдота о томе како је игуман због монашке дисциплине “одложио” и смрт, навела је, између осталих, и поједина предузећа из околине Будве да у грађевинском материјалу помогну обнову Подострога, некадашњег седишта црногорских митрополита, а и локалне власти да манастир врате у посед Митрополији.

ПОДВИГ ОЦА ДИМИТРИЈА

Бурна историја манастира Стањевићи доводи се у везу с владарском лозом Петровића, али и с Доситејом Обрадовићем и Вуком Караџићем. У новијој историји ове велике светиње, за коју се везују и приче о црногорској државности, доминатно место припада покојном оцу Димитрију (Благојевићу). Да није било његове упорности, храбрости и способности, овај манастир, у којем је Његош писао “Лучу микрокозма”, а Свети Петар Цетињски “Стегу”, вероватно би до дана данашњег био у рушевина.

– Отац Димитрије је од митрополита Амфилохија затражио благослов да се настани на Стањевићу. Митрополит се нашао у чуду, питао га је да ли је

не може

СЕЙ ХРАМЪ СВЯТАГО ЖИВОТВОРЯЩА
НИКОЛАЯ ВОЗДВИЖЕНЪ ПОВЕЛѢНІЕМЪ
БЛАГОВѢРНАГО ГОСУДАРЯ КНЯЗЯ
ЧЕРНОГОРСКАГО
НИКОЛАЯ I ПЕТРОВИЧА
НЪГОША
ВЪ ЛѢТО ГОСПОДНЬ 1886.
НА СЕМЪ МѢСТѢ НѢКОГДА
БЫВШЕЙ РЕЗИДЕНЦІИ ЗЕТСКІЯ
МИТРОПОЛІИ.

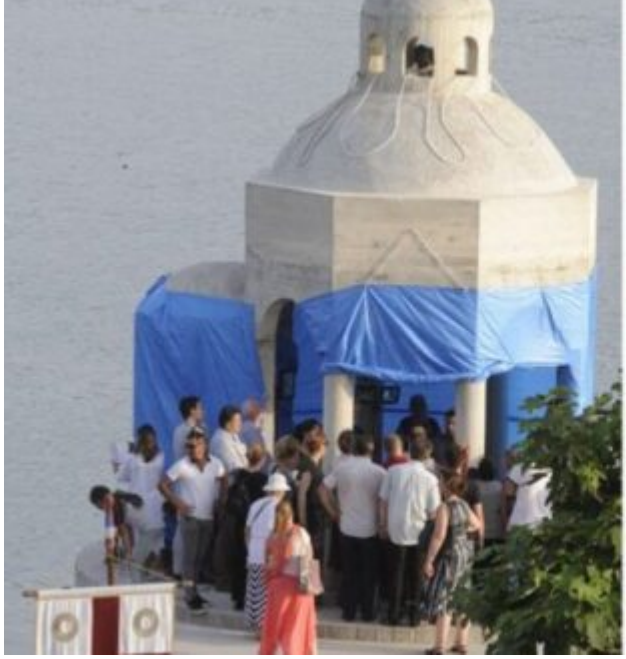

tvhram.rs